

Fra: Keld Jørn Simonsen [keld@dkuug.dk]

Sendt: 14. maj 2007 13:22

Til: Rachid El Mousti

Emne: Høringssvar fra DKUUG om økonomiske konsekvenser af B103

Høringssvar fra Dansk Unix-system Bruger Gruppe, DKUUG om rapporter omkring økonomiske konsekvensvurderinger vedr. åbne standarder
<http://www.oio.dk/standarder?o=da4dcd4e27ef86695e8d082b16781c15>
København, 2007-05-14

DKUUG er glade for at kunne indsende høringssvar omkring åbne standarder og økonomien omkring den, idet dette er en problematik der interesserer foreningen meget. Vi har bl.a. deltaget i over 20 år i det nationale og internationale standardiseringsarbejde, og vi har stået bag definitionen af "Åbne Standarder" på <http://www.aabenstandard.dk>, som bruges i B 103, og vi har været blandt initiativtagerne til standardiseringen af ODF i OASIS og ISO.

Vi har en række kommentarer til rapporterne.

1. For det første er OOXML ikke en ISO-standard. OOXML er i øjeblikket til afstemning i ISO, og det er meget usikkert om den bliver vedtaget. Mange lande er i syv sind, og vil formentligt stemme blankt, og dette bevirker formentligt at der ikke er nok lande, der kan stemme for, til at standarden kan vedtages. OOXML opfylder bl.a. derfor ikke kravene til en åben standard, som beskrevet i B 103.

Derudover opfylder det nuværende OOXML-forslag ikke et par af de 3 krav i B 103-definitionen.

OOXML er ikke en fuldstændig definition, idet en del specifikationer er specificeret som implementeret i forskellige versioner af MS Office, hvilket er udokumenteret

OOXML er lavet af Ecma, som er en industriorganisation, og ikke en standardiseringsorganisation der er åben for deltagelse af alle interesserede parter. Specifikationen er bundet til at specificere et bestemt firmas produkt, nemlig MS Office-produktet fra Microsoft.

2. Der er ikke beregnet samfundsmæssige konsekvenser af økonomien. Efter Rambølls beregninger er der besparelser på 121,5 mill på licenser, og udgifter på 308,25 mill over 5 år. Licensudgifterne er overvejende betalinger der går ind i et softwarefirmas kasse, og betyder ikke særligt store afledede effekter mht. lønninger.

(hvad med reduktion i tid til licensadministration i det offentlige?)

Undervisning betyder en del salg af undervisningstimer til lokale undervisere (der skal vel undervises på dansk?)

Der spares således på licenser, og bruges ekstra penge på uddannelse. De samfundsmæssige konsekvenser af disse tiltag er meget forskellige. Licensbesparelser giver ikke større reduktion i beskæftigelse, det meste er blot manglende udgifter til licenser købt i udlandet. Derimod ekstra uddannelse giver øget indenlandsk beskæftigelse af undervisere, og dermed også disse underviseres øgede forbrug, med tilhørende ekstra skatte- og momsindtægter. Dette er de såkaldte multiplikatoreffekter. Samfundsøkonomisk kan det godt vise sig at spare 100 mill i licensudgifter og bruge 300 mill på fortrinsvis uddannelse kan gå lige op pga. disse multiplikatoreffekter.

3. Der mangler sammentællinger på de økonomiske tal. faktortallet mellem styrelsesniveau og samlet offentligt niveau er beregnet til 45. Rapporten virker uoverskuelig og meget lidt gennemarbejdet, og de forudsatte fordelinger virker ikke velbegrundede.

4. Der tales om platformsskift. Platformsskift må efter almindelig terminologi på området betyde skift af operativsystem, fx til Linux. man behøver slet ikke skifte operativsystem for at bruge ODF. Man kan fx køre OpenOffice.org på Windows, eller man kan benytte et af flere plugins til MS Office. Hvis man bruger det sidste, vil der ikke være ekstraudgifter til uddannelse af slutbrugere og it-specialiser.

5. I scenario 2012i skal 56 % skal konvertere mellem formater. Hvorfor kan man ikke bare bestemme at folk skal konvertere hvis de ikke følger standarden? Det virker helt urimeligt at man ikke går hurtigt over til at benytte ODF-standard, især når der nu findes indtil flere gratis ODF-plugins til den eksisterende base af MS Office installationer.

6. I afsnit 1.9 er den væsentligste årsag til udgifter, at man skal konvertere manuelt. Det er vel noget vrøvl! For det første tager det normalt ikke 8-10 minutter at konvertere et dokument, men i størrelsesordenen et par sekunder. Man kan vel begrænse sig til at bruge funktioner i dokumentformatet, som kan behandles pænt af de fleste programpakker på markedet. Ganges styrelses-tallene op er det kun 60 mill ud af de totale udgifter på 308 mill som henføres til manuelle konverteringsomkostninger.

7. Rapporten nævner at der skal bruges ekstra ressourcer på integration

mellem ODF og "øvrige kontor programmer, som f. eks. regneark", dette er en misforståelse idet ODF-standarden også indeholder specifikation af regneark.

8. Rapporten indeholder ikke besparelser der vil være ved at benytte kun én standard, nemlig alt det dobbeltarbejde der vil være ved at skulle generere alle dokumenter i to versioner, som ellers vil være påkrævet. Det er nødvendigt med to versioner af ethvert dokument der genereres i statslige styrelser, ellers vil det ikke være frit op til de enkelte kommunale enheder at have enten det ene eller det andet system - disse ville være nødsaget til at understøtte begge systemer. Besparelsen kunne nemt beløbe sig til 10 minutter per dokument der genereres, ved at der skal genereres 2 versioner, de skal tjekkes at formatering er rigtig, de skal vedlægges i to versioner til hver email, eller lægges op i to versioner på web, og det skal kontrolleres at dette sker (hvilket muligvis kræver involvering af en ekstra person). Problemet eskaleres når der også tages hensyn til kommunikation med virksomheder og borgere.

Konsekvensen af at tillade to standarder vil også kunne betyde at alle behøvede at understøtte begge standarder, hvilket blot vil betyde dobbelt arbejde omkring ækvivalente opgaver i al fremtid, og da OOXML kun forventes at foreligge i en enkelt fuld implementering, nemlig Microsofts, en fortsættelse af de facto-monopolet på området. Kravet at alle skal understøtte de to standarder ligger eksplicit i den generelle rapport afsnit 9.3, og er altså uhensigtsmæssig, det er nærmest en blanko-check til at alle offentlige agenter skal blive ved med at have MS Office, og en licensbesparelse på sigt er således urealistisk.

Det bemærkes at det kræver langt færre ressourcer at lave konvertering på afsendersiden, idet det kun skal laves én gang her, mens det skal laves et utal af gange på modtagersiden.

9. Omkring HTML/XHTML anbefaler vi at de åbne standarder fra ISO benyttes, fx ISO/IEC 15445, fremfor industrikonsortiet W3C's anbefalinger. W3C er ikke en åben standardiseringsorganisation, da alle interesserede parter ikke kan deltage på lige fod.

Konklusion

Alt i alt synes rapporten at have et meget begrænset udsyn i sine implementeringsscenarier, og andre scenarier skulle kunne nærmest eliminere de initiale udgifter, og på længere sigt indhøste

besparelser på licensudgifter, og øget funktionalitet af de åbne løsninger, og den øgede konkurrence.

DKUUG beklager at høringsfristen var så kort, vi ville gerne have haft tid til at gå dybere ind i rapporternes detaljer, men det har været beværliggjort af de mange baggrundsoplysninger der mangler for de offentliggjorte tal i rapporterne.

Med venlig hilsen
Keld Simonsen
DKUUG